

DOKTORSKÝ STUDIJNÍ PROGRAM/ DOCTORAL STUDY PROGRAM

NÁVRH TÉMATU/PROPOSAL OF THEME

Studijní program/*Study Program*: **Zootechnika**

Studijní obor/*Branch of Study*: **Obecná zootechnika**

Katedra/*Department of*: **etologie a zájmových chovů**

Školitel (včetně titulů), email/*Supervisor, email*: **doc. Ing. Jitka Bartošová, Ph.D.**

Konzultant (včetně titulů)/*Co-supervisor*: **Ing. Barbora Valníčková**

Forma studia/*Form of Study*: **prezenční**

Téma/Theme: Vliv sociálního prostředí na produkci a stav dojníc

Hypotéza/ Hypothesis: Podle předběžných výsledků analýzy dat dostupných ze softwaru pro management stáda dojeného skotu ve VÚŽV (Valníčková et al., in prep) negativně ovlivňuje nádoj a konduktivitu mléka ve skupině dojníc nejen příchod nového, ale i odchod sociálně začleněného jedince. Dochází k tomu pravděpodobně narušením přátelských vazeb. Proto bude na cíleně sbíraných datech testována **hypotéza, že odebrání dojnice ze stáda zhorší produkci (nádoj, kvalita mléka) a stav (fyziologie, emoční stav) u dojníc(e), v jejíž (jejichž) fyzické blízkosti odešedší dojnice trávila více času než s jinými**. Dílčí, a případně další hypotézy budou upřesněny na počátku a případně během DSP studia.

Anotace/Annotation: Životní podmínky, zejména stájový management, mají zásadní vliv nejen na welfare, ale i produkci a reprodukci dojníc. Velmi důležitým faktorem v chovu vysoce sociálního druhu, jako je skot, je sociální prostředí a umožnění druhově specifického sociálního chování. Současné chovatelské trendy jasně preferují skupinové oproti individuálnímu ustájení, a vyvíjejí se tak v souladu s životními potřebami dojníc. Dalším krokem je vytvořit optimální sociální prostředí dojníc v daných technologických podmínkách, protože nevhodné sociální prostředí může mít negativní dopady. Vystávají otázky související s rozdíly mezi přirozeným sociálním uskupením, strukturou a dynamikou stáda krav a uměle vytvářenými skupinami ve stájích. V první řadě je třeba se zaměřit na časté přesuny krav mezi skupinami. Pomocí behaviorálních a fyziologických ukazatelů bude analyzován vliv změn ve složení stáda, a tím vyvolaného sociálního stresu a fyziologických změn, na produkční a reprodukční výkonnost dojníc. Sběr dat bude probíhat v účelovém zařízení VÚŽV, v.v.i., případně jiném vhodném chovatelském zařízení. V souvislosti s přeskupováním krav budou analyzována data z provozních automatických systémů a sledovány behaviorální a fyziologické ukazatele stavu zvířat (diskomfortu, stresu, excitace) v klidovém stavu, během sociálních přesunů a po sociální změně. Metodika bude upřesněna podle aktualizované literární rešerše a provozních možností.

Zdroj financování/Source of: Dalším zdrojem financování budou projekt NAZV QK 1910242 „*Eliminace rizikových faktorů zdraví a reprodukce dojníc pomocí využití automatizovaných systémů měření a sběru dat*“ (doc. Bartošová odpovídá za dílčí cíl projektu) a výzkumný záměr VZ_VUZV_010 (odpovědná řešitelka doc. Bartošová). Předpokládáme, že doktorand(ka) získá po dobu studia malý úvazek ve VÚŽV (0,2).

Datum/*Date*: 30.1.2019

Podpis/*Signature*: